

Sprawozdanie z działalności w 2020 roku

W 2020 Instytut kontynuował pracę (1) nad teoretycznymi ramami odniesienia dla badań empirycznych – zapoczątkowanych w 1998 roku – nad przemianami tożsamości społecznych w Polsce i Rosji. W 2020 Instytut podjął także współpracę w ramach (2) projektu nt. kryzysu religijności w Polsce.

1. Przedmiotem prac Instytutu w 2020 było poszukiwanie ram teoretycznych dla interpretacji rezultatów ilościowych pomiarów społecznych identyfikacji mieszkańców Polski, wykonanych na ogólnopolskich losowych próbach w latach 1998-2018. Problem polega na identyfikacji teorii pozwalającej zinterpretować dane zgromadzone w sześciu falach pomiarów. Wykorzystane w badaniach empirycznych teorie tożsamości społecznych (*SIT*; H.Tajfel) oraz teoria samo-kategoryzacji (*self-categorization theory*; J.C.Turner) nie oferują wyjaśnień przemian tożsamości społecznych w czasie. Inspiracji do konstrukcji takich wyjaśnień szukano w pracach filozofów, takich jak John Milbank (*Przekroczyć rozum sekularny*) czy Charles Taylor (*Źródła podmiotowości, Narodziny tożsamości nowoczesnej*). W zebranych w ciągu 20 lat danych widać pewne trendy. Problem polega na identyfikacji (bądź budowie) teorii wyjaśniających te kierunkowe zmiany w społecznych tożsamościach.
2. Od jesieni 2020 roku członkowie Instytutu uczestniczą w pracach grupy badaczy wykonujących badanie typu *desk-research* (wtórna analiza danych) nt. kryzysu religijności w Polsce. Grupa badaczy spotykająca się pod hasłem „Ruina, osuwisko, solidna budowla” postawiła sobie zadanie diagnozy przemian wspólnoty Kościoła katolickiego w Polsce. Instytut Badań nad Podstawami Demokracji podjął współpracę z Instytutem Statystyki Kościoła Katolickiego polegającą na gromadzeniu i interpretowaniu rezultatów pomiarów religijności pozwalających formułować tezy nt. kryzys w Kościele i przyspieszonego procesu laicyzacji społeczeństwa polskiego. Wstępnie dokonano identyfikacji dziedzin i aktorów społecznych, którym trzeba poświęcić szczególną uwagę. Jeżeli wyniki badań ISKK, GUS, CBOS i innych dostępnych badań ilościowych i jakościowe okażą się niewystarczające do udzielenia odpowiedzi na pytania zespołu badawczego, to planuje się podjęcie dodatkowych badań.